

บทเรียนการประชุมวิชาการงานมหกรรมคุณภาพ (Quality Fair) ประจำปี 2560

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยขับเคลื่อน Thailand 4.0 และศิริราชสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง”

วันพฤหัสบดีที่ 9 พฤศจิกายน 2560 เวลา 09.45 - 10.30 น.

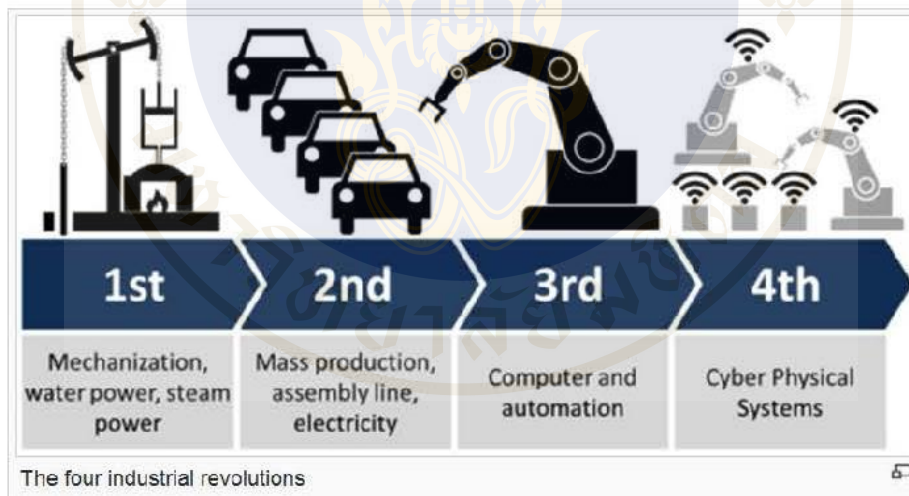
ณ ห้องประชุมตรีเพ็ชร ชั้น 15 และ โถงอาคาร ๑๐๐ ปีสมเด็จพระศรีนครินทร์ ชั้น 1

โดย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ รักษาการอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลง

ในปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สิ่งที่เกิดขึ้นคือการเปลี่ยนแปลงที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดระบบการทำงานแบบอัตโนมัติ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถใช้งานจากจุดใดในโลกก็ได้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นการทำงานในยุคโลกาภิวัตน์ ที่สามารถทำงานร่วมกันจากหลากหลายสถานที่ตลอด 24 ชั่วโมง ใครเร็วกว่าได้เปรียบ อีกทั้งลักษณะของแต่ละบุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันก็เป็นส่วนหนึ่งของการแข่งขันดังกล่าวด้วย

ภาพที่ 1 Industrial Revolutions

การปฏิวัติอุตสาหกรรม มี 4 ยุค ในลักษณะของอุตสาหกรรม ทั้งรูปแบบของการใช้พลังงานทดแทน น้ำมัน ไฟฟ้า และเทคโนโลยีที่เป็น IT System จากคำกล่าวของ Thomas L. Friedman ที่กล่าวว่าอะไรที่เป็นงานที่ไม่ใช่ Basic จะไม่สามารถทดแทนได้ด้วยระบบอัตโนมัติ เช่น งานที่ต้องใช้ความสามารถจากการคิด วิเคราะห์ เป็นต้น แต่ถ้านงานที่เป็นงานประจำ มีกระบวนการที่ทำซ้ำ ๆ ลักษณะงานในรูปแบบนี้จะถูกระบบอัตโนมัติเข้ามาแทนที่ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบ คือ ในอนาคตจะเกิดการว่างงานในนักศึกษาที่จบใหม่ เพราะความรู้ความสามารถสู่คอมพิวเตอร์ไม่ได้ ทำให้ 90% ของเยาวชนทั้งหมดอยู่ในประเทศ

กำลังพัฒนา 1 ใน 5 เป็นผู้ว่างงาน อัตราการว่างงานที่สูงขึ้นในกลุ่มเสี่ยงและผู้หญิง อัตราการว่างงานของเยาวชนในประเทศ OECD (องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ) บางประเทศ > 50% เพราะอัตราการทดแทนด้วยคอมพิวเตอร์จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทำได้เร็วกว่าการพัฒนาทักษะ

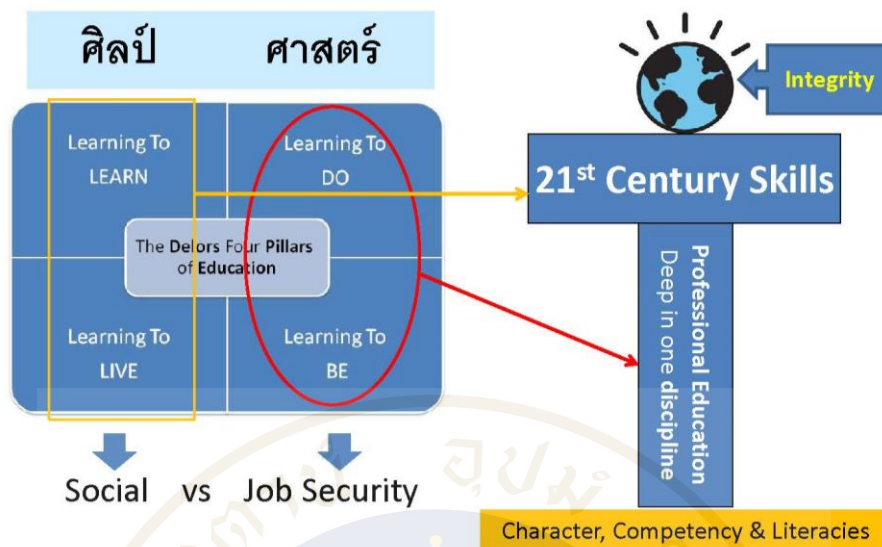
New jobs / skills will kill Old jobs / skills
งานต่าง ๆ จะเกิดขึ้นใหม่ และงานใหม่จะฆ่างานเก่า

ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21

เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีเกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น การศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับรูปแบบของการเรียนการสอนที่เหมาะสมในยุคที่ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ทั้งการเชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกัน การทำกิจกรรมที่ข้ามประเทศจะมีมากขึ้น การจ้างงานที่เป็นแรงงานข้ามประเทศไม่ใช่การจ้างงานเพียงในเฉพาะประเทศของตนเอง ทำให้เกิดการหมุนเวียนของประชากรที่มีการประสานวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน รวมทั้งเกิดความร่วมมือข้ามประเทศหรือกลุ่มที่ทำงานร่วมกันระหว่างประเทศ

4 อันดับแรกของทักษะที่สำคัญที่องค์กรต้องการ ได้แก่ การคิดเชิงวิเคราะห์/ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกัน และความคิดเชิงสร้างสรรค์/นวัตกรรม ดังนั้นทักษะที่สำคัญเหล่านี้เราต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในนักศึกษาของเรา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต หน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือ สร้างให้คนสามารถพึ่งตนเองได้ นำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันได้ในส่วนของการให้บริการที่เป็นมาตรฐานในระดับสากล สิ่งสำคัญที่จะเปรียบเทียบได้ คือ คุณภาพและความคุ้มค่า ที่จะสามารถยกระดับมหาวิทยาลัยให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล

ภาพที่ 2 Human capital

ในการเรียนมี 4 ญ่สำคัญ ได้แก่ Learning To LEARN และ Learning To LIVE จะทำให้เราเข้าสู่ Social Capital ส่วน Learning To Do และ Learning To BE จะเป็นในส่วนของการม้งานทำ สิ่งที่สำคัญ คือ ทักษะในด้านต่าง ๆ ทั้งในการดำเนินชีวิต และการทำงาน

องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจะมุ่งเน้นไปที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดสร้างนวัตกรรม ก่อให้เกิดรายได้ ถ้าเราจะสร้างคุณค่าจากความรู้ได้อย่างไร คำตอบคือเราจะสร้างคุณค่าจากความรู้ได้จากนวัตกรรมและสิ่งที่มีอยู่ ในปัจจุบันแนวทางการเรียนการสอนต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพราะจุดมุ่งหมายของระบบการศึกษา คือ การสร้างสรรค์ ซึ่งเราต้องมองว่านักศึกษาของเราสามารถก้าวไปถึงขั้นของการสร้างสรรค์หรือไม่ เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยต้องนำกลับมาวิเคราะห์เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานเพื่อออกสู่สังคมในอนาคตต่อไป

ปัจจุบันมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลาถ้าเราใช้วิธีหรือกระบวนการเดิม ๆ นักศึกษาของเราจะไม่มีการพัฒนา เราต้องสร้างให้นักศึกษาสามารถมองหาโอกาส ช่องทาง วิธีการ หรือกระบวนการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับสิ่งที่มีอยู่

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

The Faculty of Medicine Siriraj Hospital Knowledge Management

Link - Share - Learn

ภาพที่ 3 Next generation graduates

ภาพรวมโดยสรุปของการเรียนการสอนในยุคต่อไป แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- Need to Learn คือ สิ่งที่ต้องเรียน เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- Need to Do คือ ต้องทำเป็น คิดเป็น ทั้งความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม เป็นต้น
- Need To Be คือ ต้องเป็นคนช่างคิด สามารถปรับตัวให้เข้าได้กับทุกสถานการณ์ มีภาวะผู้นำ

Thailand 4.0

Thailand 4.0 เป็นยุคที่กล่าวถึง อุตสาหกรรมยุคใหม่ ที่ประเทศไทยต้องการเข้าไปถึง เป็นสิ่งที่ภาครัฐพยายามผลักดันระบบเศรษฐกิจและสิ่งต่าง ๆ ให้สามารถอยู่รอดในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การเติบโตของระบบเศรษฐกิจแบบ Thailand 4.0 เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่เนื่องจากเรามีทรัพยากรน้อย เราจึงต้องจัดลำดับการพัฒนาที่สำคัญก่อน ซึ่งระบบการศึกษาก็เป็นหนึ่งในสิ่งสำคัญที่ประเทศไทยต้องพัฒนาเป็นลำดับแรก ๆ เพื่อให้เรามีต้นทุนทางด้านบุคลากรที่มีความสามารถและพัฒนาประเทศต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งมหาวิทยาลัยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว โดยออกมาในรูปแบบของการกระตุ้นความสามารถ การมีคุณภาพ ความเป็นสากล ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม ยกกระดับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะกับการเรียนรู้มากขึ้น

เมื่อไหร่ก็ตามที่เราปรับนโยบายให้เป็น “Education 4.0” จะทำให้สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตเป็นในเรื่องของการสร้างนวัตกรรม และ Smart Thailand เพราะฉะนั้นนอกเหนือจากการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพแล้ว ในส่วนขององค์ความรู้ที่เราสร้างขึ้นต้องมีคุณค่า เพื่อสร้าง Ecosystem ที่มีคุณค่าให้กับ

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

The Faculty of Medicine Siriraj Hospital Knowledge Management

Link - Share - Learn

วิทยากร

ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ
รักษาการอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้บันทึกบทเรียน

ผู้ตรวจทานบทเรียน

นางสาวสุดารัตน์ พันธุ์เถื่อน

นางสาวสมใจ เนียมหอม

Siriraj KM

Link - Share - Learn

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตึกอำนวยการ ชั้น 1 เลขที่ 2 ถนนวังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทร. 0 2419 9009 หรือ 0 2419 9750

Email : sirirajkm@gmail.com

@Sirirajkm